

Velbloudi ve starověkém vojenství a vojenské dopravě

Význam velblouda v Novoasyrské říši

Mgr. Michal Musil

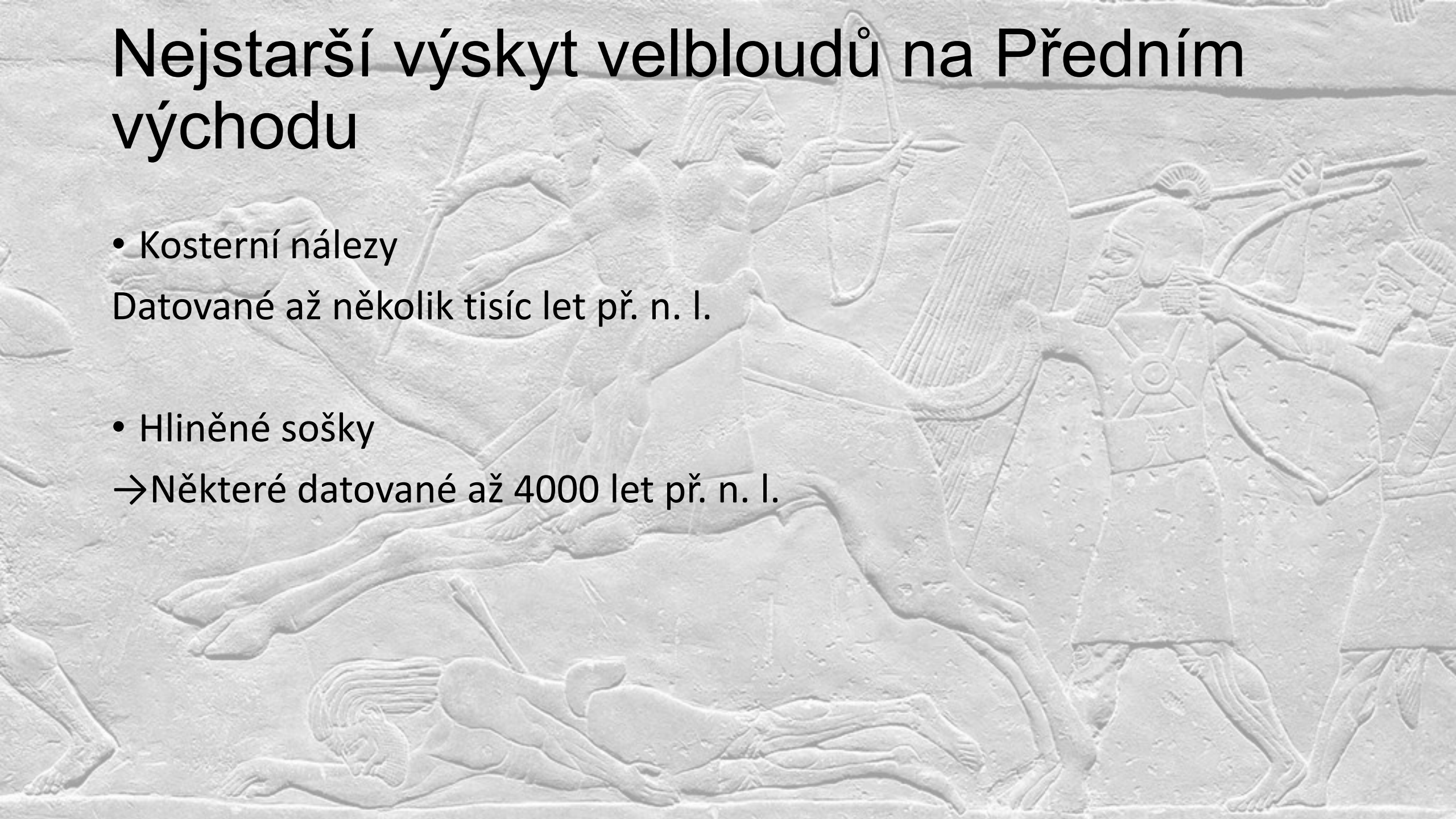
Nejstarší výskyt velbloudů na Předním východu

- Kosterní nálezy

Datované až několik tisíc let př. n. l.

- Hliněné sošky

→ Některé datované až 4000 let př. n. l.

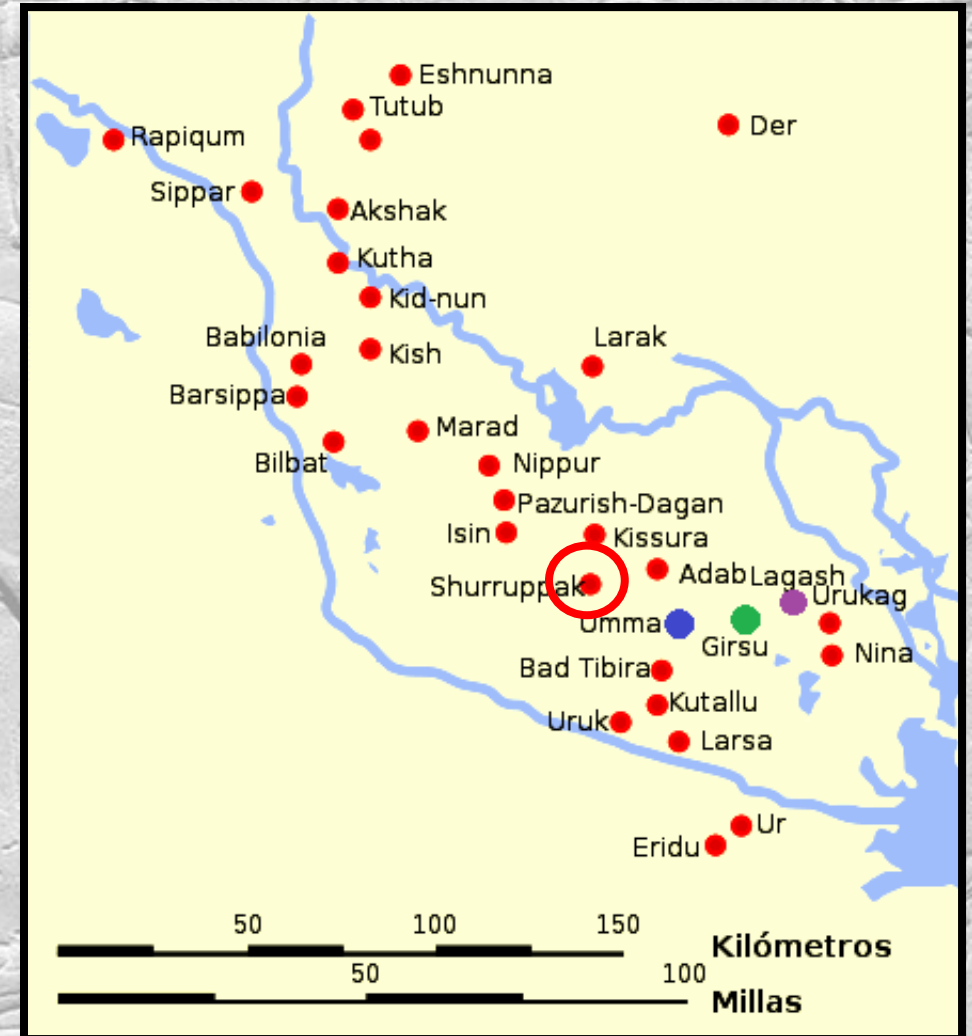

Nejstarší mezopotámské zmínky o velbloudech

Seznam zvířat z Šuruppaku

→ 3. tisíciletí př. n. l.

→ Označení *am-si-har-an* – Čtvernožec s výčnělkem (hrbem), co chodí po silnici

Nejstarší mezopotámské zmínky o velbloudech

Urra=hubullu

→ Pravděpodobně kompilát z 1800 – 1600 př. n. l. vycházející z mnohem starších textů

→ Sumerská „encyklopedie“ či glosář

→ 13 – 15 tabulka se zabývá zvířaty

→ Nález z Emaru (Sumersko-akkadská bilingva)

→ Nález z Ugaritu (Sumersko-churritská bilingva)

- 13. tabulka – koňovití

→ *Anše-a-ab-ba* – Osel moře

- 14. tabulka – skot

→ *Am-si-har-an* – Čtvernožec s výčnělkem (hrbem), co chodí po silnici

→ *Am-si-kur-ra* – Čtvernožec s výčnělkem (hrbem) z hor

Nejstarší mezopotámské zmínky o

velbloudech

Milostná báseň z Nippuru

→ Cca 1950 – 1600 př. n. l.

→ Báseň opěvující lásku bohyně lásky Innany k bohu plodnosti Dumúzimu

→ Označení *am-si-har-an* – Čtvernožec s výčnělkem (hrbem), co chodí po silnici

„Udělej mi mléko žluté, můj ženichu, udělej mi mléko žluté.

Ó můj ženichu, mohu se s tebou napít mléka?

Ó divoký býku Dumúzi, udělej mi mléko žluté.

Ó můj ženichu, mohu se s tebou napít mléka.

S kozím mlékem, [od ?] ovčínů [...]

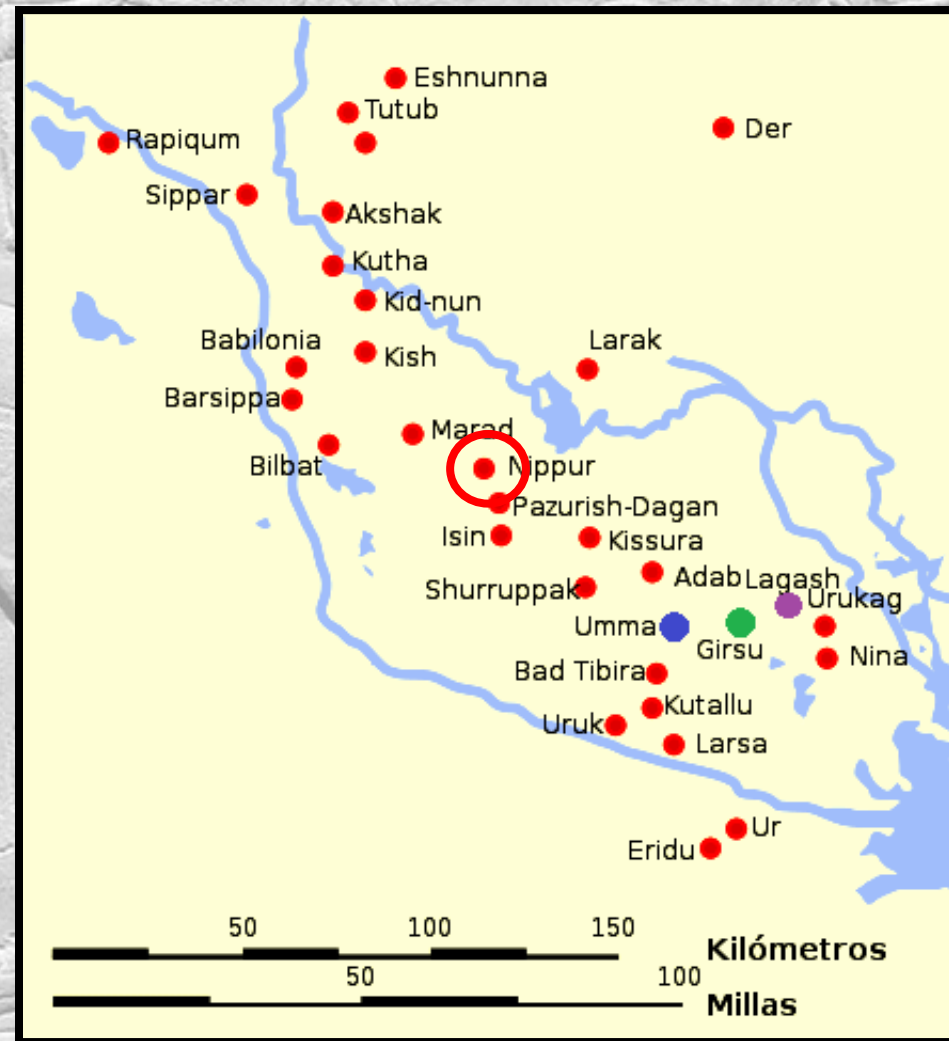
Ó Ninšarro, naplň mi máselnici máslem.

Ó Dumuzi, udělej mi mléko velblouda žluté.

Velbloudí mléko je sladké.

Jeho máslové mléko, které je sladké, mi udělej žluté.

Ó pane Dumúzi mohu s tebou mléko pít.“

Velbloud v Mezopotámii před Novoasyrským obdobím

- Obyvatelé Mezopotámie si byli vědomi existence domestikovaných drabařů
  - Minimálně obyvatelé jižní Mezopotámie si byli vědomi existence dromedára
  - Význam obou druhů zde byl zcela minimální
- Pro zisk masa, mléka a srsti byly chovány krávy, ovce a kozy (Snazší manipulace, rychlejší produkce...)
- Pro polní práce byl chován hovězí dobytek, osli a muly (Minimálně vůl je silnější v tahu)
- Pro dopravní účely byl chován hovězí dobytek a koně pro vozovou dopravu (Silnější v tahu) a osli a muly jako soumaři (Soumaři se užívali pouze v oblastech s problematickým terénem)
- Pro jezdecké a válečné účely byli chováni koně (Rychlejší, ovladatelnější)
- **Mezopotámské říše se rozprostíraly podél říčních toků a neměly tendence opanovat pouštní a horské kraje s nedostatkem vody**

Asyrská říše

- Původně městský stát menšího významu rozkládající se v severní Mezopotámii na řece Tigris
- Od 25. století př. n. l. do 20. století př. n. l. pod jistou mírou nadvlády mocnějších jihomezopotamských států (Akkadu, Uru, Babylónu)
- Od 20. století př. n. l. do poloviny 14. století př. n. l. tzv. Staroasyrské období

→Lokální velmoc v severní Mezopotámii mezi Eufratem a Tigridem

→Postupné úpadek a začlenění do říše Mitanni

Od poloviny 14. století př. n. l. do 10. století př. n. l. tzv. Středoasyrské období

→Vymanění se z vlivu Mitanni a pozvolný vzestup moci především díky obchodu a pravidelnému cvičení ozbrojených milicí

→Spíše defenzivní období (Obrana území před mocnými Mitannci, Chetity, Babylóňany...)

→Pravidelné preventivní útoky na chudé obyvatelstvo v pohoří Zagros, které měly zabránit jejich sjednocení a potenciálnímu vpádu do Asýrie (**Zde se Asyřané patrně setkávali s užitím drabařů, ale stále neměli motivaci je chovat**)

- Od 10. století př. n. l. do 7. století př. n. l. tzv. Novoasyrské období

→Expanzivní politika a vznik doposud největší celistvé říše v dějinách

→Vzestup vojenství a správní organizace

→Nahrazení bronzových zbraní železnými, užívání obléhacích strojů a **počátek chovu velbloudů**

- Koncem 7. století př. n. l. Asyrská říše padla pod útokem aliance Babylóňanů a Médů

Adad-nirári II. (911 – 891)

- Považován za 1. novoasyrského krále
- Nejstarší dochovaná asyrská zmínka o velbloudech

→ Označení *ud-dru* (ze staroíránského *ušdra*)

**„Pro velbloudy obchodníky vyslal, ti je přivedli
Sesbíral je a donutil rodit mladé. Jejich stádo
nechal spatřit svému lidu.“**

Zlomený obelisk z Ninive. ARAB I. s. 122, č. 12

890 př. n. l.

Tukultí-Ninurta II. (891 – 884 př. n. l.)

- Syn Adad-niráriho II.
- Vládnul krátce, přesto se zachoval jeho záznam o velbloudech

*„Přiblížil jsem se k **Hindanu**. 10 min zlata, 10 min stříbra, 2 talenty olova, 1 talent myrhy, 60 mědi, 10 min zadidu, 18 min kamene šinizida, **30 velbloudů**, 50 kusů dobytka, 30 oslů, 14 velkých ptáků, 200 jehňat, jídlo a pití, slámu a píci jsem dostal darem od Ammelaby z Hindanu. Strávil jsem tam noc. Hindanu leží na druhé straně Eufratu.“*

Annály Tukultí-Ninurty II z Aššúru. ARAB I. s. 130, č. 410.

880 př. n. l.

Aššurnasirpal II. (884 – 858)

- Syn Tukultí-Ninurty II.
- Velký válečník – Sjednotil sever Mezopotámie, vojensky proniknul ke Středozemnímu moři, ovládnul obchodní cesty podél Eufratu
- Hlavním městem ustanovil Nimrúd

860 př. n. l.

*„V té době tributem od Haianiho z města **Hindanu** – stříbro, zlato, olovo, měď, kamen uniu, alabastr, fialovou vlnu a **velbloudy**, jsem od něho jako poctu dostal. Tehdy jsem vytvořil hrdinský obraz svého královského já, svou sílu a svou udatnost jsem do něj vepsal, do středu paláce jsem jej umístil. Vytvořil jsem pamětní stély, svou sílu a svou udatnost jsem do nich vepsal, nad městskou bránu jsem je postavil.“*

Annály Aššurnasirpala II z Nimrúdu. ARAB I. s. 145, č. 443.

Salmanassar III. (858 – 824)

- Syn Ašurnasirpala II.
- Velký válečník – Úspěšně vedl válku v Levantě a Urartu, zpacifikoval Babylónii pod svůj vliv

„Při mém návratu od moře jsem obdržel tribut od Asúa, Guzanity – koně, dobytek, ovce, víno, 2 velbloudy dvou hrbů. Do mého města Aššuru jsem je vedl.“

Monolitický nápis z Kurku. ARAB I. s. 213 - 214, č. 598.

„Přiblížil jsem se k zem Gilzanu. Asau, král Gilzanu, spolu se svými bratry, svými syny, vytáhl proti mě. Pocty a dary pro mé královské já—koně, zapřažené do jho, dobytek, ovce, víno, 7 velbloudů, jejichž hrby jsou dvojité, dostal jsem od něj. Hrdinskou sochu mého královského já jsem vytvořil. Slávu Aššúra, velkého pána, mého pána, a sílu a moc, kterou jsem předvedl v zemi Nairi, vepsal jsem do ní. Doprostřed jeho města, do jeho chrámu, jsem jí umístil. Z Gilzanu jsem odešel.“

Monolitický nápis z Kurku. ARAB I. s. 220, č. 607.

820 př. n. l.

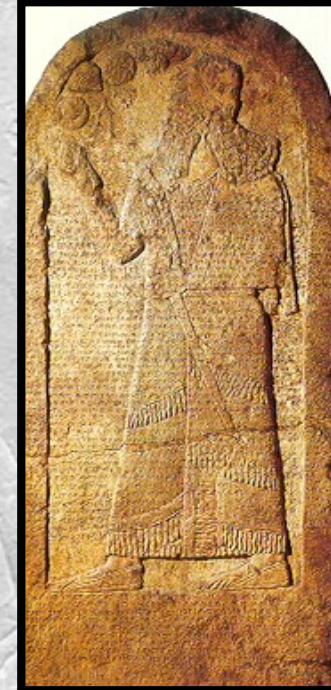

Salmanassar III. (858 – 824)

Bitva u Karkar roku 853 př. n. l.

„Karkar, královské město, jsem zničil, zplundroval, spálil ohněm. 1 200 vozů, 1 200 jezdců, 20 000 vojáků Hadad-ezera z Aramu, 700 vozů, 700 jezdců, 10 000 vojáků Irhuleny z Hamátu, 2 000 vozů, 10 000 vojáků Achaba, Izraelity, 500 vojáků Guejců, 1 000 vojáků z Musry, 10 vozů, 10 000 vojáků Irkanatejců, 200 vojáků Matinu-ba'ila z Arvadite, 200 vojáků Usanatejců, 30 vozů, 1 000 vojáků Adunu-ba'ila z Sianu, **1000 velbloudů Gindibu z Arábie**, 1000 vojáků Ba'sy, syna Ruhubiho, Ammonity – těchto dvanáct králů přišlo, aby jej podpořili. Aby nabídli bitvu a boj, přišli proti mně. Důvěřující v povznesenou moc, kterou mi Aššur, pán, svěřil, v mocné zbraně, kterými mě Nergal, jenž kráčí přede mnou, obdaroval, bojoval jsem s nimi. Od Karkar, až do města Gilzau jsem je hnál. 14 000 z jejich válečníků jsem zabil mečem. Jako Adad jsem na ně vrhal zkázu. Jejich mrtvoly jsem rozptýlil daleko a široko a pokryl tvář pusté pláně jejich rozlehlými vojsky. Pomocí svých zbraní jsem nechal jejich krev stékat po údolí země. Rovina byla příliš malá na to, aby nechala jejich těla padnout, širé krajiny bylo třeba pro jejich pohřbívání. Jejich těla jsem překlenul Arantu (Orontés) jako mostem. V té bitvě jsem jim vzal jejich vozy, jejich jízdu, jejich koně, zapřažené do jha.“

Monolitický nápis z Kurku. ARAB I. s. 223, č. 611.

820 př. n. l.

Šamši-Adad V. (824 – 811)

- Syn Salmanassara III.
- Manžel legendární Semiramidy (Šammúr-Amat)
- Na počátku jeho vlády došlo ke sporům o následnictví, které oslabilo říši a započali úpadek moci, který trval několik desítek let

*„Mesaje děsivá velkolepost Aššúra, mého pána, přemohla. Před hrozivým leskem mých mocných paží se zděsili a opustili svá města. Prchli do strmých hor. Tři vrcholy, které visely jako mraky z nebe, na které ani pták na křídlech nikdy nepřilétne, učinili svými pevnostmi. Pronásledoval jsem je. Tyto horské vrcholy jsem oblehl. Jednoho dne jsem se na ně snesl jako orel, smetl jsem jich velké množství. Jejich kořist – jejich majetek, jejich zboží, jejich dobytek, jejich osly, jejich stáda, koně, zapřažené do jha, **velbloudy se dvěma hrby v nespočetném množství**, jsem odvlékl s sebou dolů z hory. 500 měst v jejich okolí jsem zničil, zplundroval, spálil je ohněm.“*

Monolitický nápis z Nimrúdu. ARAB I. s. 256, č. 718.

810 př. n. l.

Tiglatpilesar III. (745 – 727)

- Syn Adad-niráriho III.
- Silný panovník – Zastavil mocenský úpadek Asýrie a učinil z ní nejmocnější říši na Blízkém východě
- Reformoval státní správu – Správci jednotlivých regionů ustanovoval eunuchy, aby zabránil kumulaci moci v rukou dynastií správců a jejich separatistickým tendencím
  - Podmaněné obyvatelstvo často deportoval z jejich území a znovu usadil v jiné části říše, aby je tak odřízнул od spojenců, oslabil sílu jejich kulturní identity, a tím předcházel revoltám.
- Reformoval vojsko – Začal začleňovat vojáky z dobytých území do pěchoty asyrské armády

*„Země Bít-Kapsi, Bít-Sangi, Bít-Tazzakki jsem obklíčil jako síť. Velké množství jsem pobil [...] nabodnul na kůly. Zbytku jejich bojovníků jsem odsekl prsty a nechal je, ať se vrátí do svých zemí. Jejich koně, jejich mezky, **jejich velbloudy**, jejich dobytek a jejich ovce a nespočet dělníků jsem odvlekl.“*

Tiglatpilesarovy annály z Nimrúdu. ARAB I. s. 271, č. 766.

730 př. n. l.

Tiglatpilesar III. (745 – 727)

*„Válečníky Samsi, královny Arábie, jsem pobil v pouštní bitvě. 1 100 lidí, **30 000 velbloudů**, 20 000 dobytka, 5000 svazků všeho druhu koření, nádoby s potřebami jejích bohů, [...] její majetek, jsem jí sebral a ona, aby si zachránila život, do města Bazu, místa žízně, jako oslice prchala [...] hladem přemožený lid z jejího tábora [...] vyděšená mými mocnými zbraněmi **velbloudy a velbloudí samice** přede mne přivedla. Správce jsem nad ní ustanovil.“*

Fragmenty Tiglatpilesarových annálů z Nimrúdu. ARAB I. s. 293, č. 817.

730 př. n. l.

Tiglatpilesar III. (745 – 727)

„Mesenci, Temejci, Sabejci, Haiappenci, Badanejci, Hattejci, Idibalejci [...] které jsou v zemích zapadajícího slunce, které nikdo nezná a které jsou daleko — sláva mého majestátu [...] mému majestátu zlato, stříbro, velbloudy, velbloudí samice, všechny druhy koření jako jejich dar, společně přivezli přede mne a políbili má chodidla.“

Fragmenty Tiglatpilesarových annálů z Nimrúdu. ARAB I. s. 293, č. 818.

730 př. n. l.

Sargon II. (722 – 705)

- Založil novou dynastii asyrských vládců, když svrhnul Salmanassara V.
- Úspěšně bojoval v Levantě, Urartu, Médii, Babylónii a severní Arábii
- Nechal stavět silnice s poštovními stanicemi, čímž postavil základ flexibilní komunikace, která byla nutná pro organizaci tak rozlehle říše
- Hlavním městem ustanovil Dúr Šarukkín, město, které postavil

*„Pobil jsem je před branou města [...] jeho lid jsem potřásl jedem smrti. Jeho královský stan, jeho zlatá nosítka, jeho královský trůn, jeho zlaté žezlo, jeho zlatý gauč, jeho zlatou podnožku, jeho udidlo ze zlata a stříbra, jeho kurgangani, zbraně a nástroje války jsem mu vzal. Všechnen jeho lid, který přebýval ve vesnicích kolem své země a který utekl před mými zbraněmi [...] Jsem přinutil odejít do divočiny se svými stády dobytka, velbloudů, oslů a ovcí [...] Velké hordy Aššúrovy plenily tři dny a noci a odnesly nespočet kořisti. **90 580 lidí, 2500 koní, 610 mul, 854 velbloudů** — to neplatí pro ovce, které si odvlekla má armáda.“*

Annály z Dúr Šarukínu. ARAB II. s. 20, č. 39.

700 př. n. l.

Sargon II. (722 – 705)

Výstup na horu Simirria

„S rychlým a bystrým porozuměním, jímž mne protkli Ea a Bélit-iláni, stejně jako bohové osvobodili mé údy, abych mohl svrhnout nepřátelskou zemi, vedl jsem s sebou své muže, co mají ve svém vybavení mocné bronzové krumpáče a oni roztrhali úbočí vysoké hory jako když se lámou bloky stavebního kamene na stavbu dobré silnice. Drže se v čele své armády, nechal jsem své vozy, jezdce a pěchotu přeletět přes vrcholy jako zuřivé orly, maje dělníky a ženisty za nimi. **Velbloudi a dopravní osli se vyškrábali na vrchol vrchů jako divoké kozy, zvyklé horského úbočí.** Bezpečně jsem přivedl husté masy Aššúrovy strmým výstupem a rozložil svůj tábor na vrcholu té hory.“

Dopisy Aššúrovi z Aššúru. ARAB II. s. 75, č. 142.

700 př. n. l.

Sargon II. (722 – 705)

Drancování Nairi

„Jejich vysoké citadely, které byly jako hory pevně stavěné až po jejich základy [...] Zapálil jsem jejich krásná sídla, nechal jsem kouř stoupat a zahalit tvář nebes jako bouře. Velké hromady ječmene a pšenice, které po mnoho dní shromažďovali ve svých sýpkách na podporu země a lidu jsem nechal celou armádu naložit na koně, muly, **velbloudy** a osly a nahromadit uprostřed svého tábora jako mohyly. Jídlo v dostatku a do sytosti jsem nechal svůj lid jíst. Dostatek zásob pro zpáteční pochod do Asýrie vyvolal radost. Pokácel jsem jejich nádherné sady, pokosil jsem velké množství jejich vinné révy, učinil jsem přítrž pití vína. Rozlehlé lesy, které byly tak husté jako velký rákos jsem pokácel a stromy složil na pustou rovinu. Všechny pokácené kmeny stromů jsem navršil jako trosky po hurikánu a zapálili je. Města v jejich sousedství jsem zapálil jako roští a jejich kouř nechal zahalit tvář nebes jako hurikán.“

Annály z Dúr Šarrukínu. ARAB II. s. 90, č. 164.

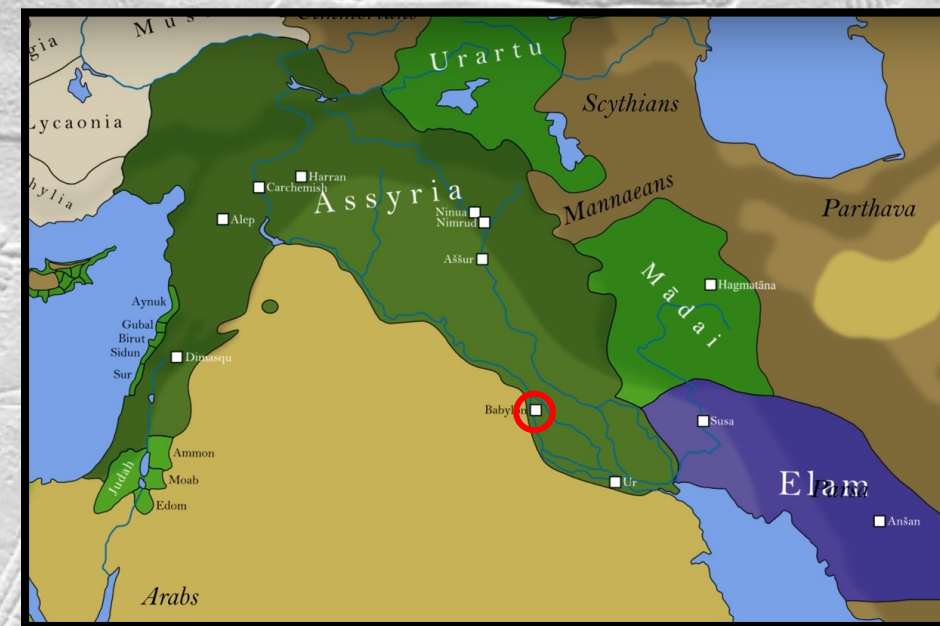

700 př. n. l.

Sinacherib (705 – 681)

- Syn Sargona II.
- Úspěšně bojoval v Levantě, Médii a severní Arábii
- Během své vlády opakovaně bojoval s odbojnými Babylóňany a jejich aramejskými, chaldejskými a elamskými spojenci, načež Babylón vypálil
- Hlavním městem ustanovil Ninive

680 př. n. l.

„Zuřil jsem jako lev, bouřil jsem jako bouře, s mými nemilosrdnými válečníky jsem obrátil svou tvář proti Merodach-baladanovi, který byl v Kiši. Ten strůjce nepravost zpozoroval můj příchod už z dálky, hrůza na něho padla, opustil všechny své jednotky a uprchl do země Guzummanu. Tannánu spolu s vojsky Elamitů, Chaldejců, a Aramejci, kteří stáli po jeho boku a přišli mu na pomoc jsem porazil a rozbil jsem jeho síly. Adinu, syna manželky Merodach-baladana, spolu s Baskanuem, bratrem Iatiy, královny Arabů a jejich vojsko jsem zajal živé. Válečných vozů, vozů, koní, mezků, oslů, **dromedárů a drabařů**, které opustili během bitvy, se zmocnily mé ruce. S radostí v srdce a s rozzářenou tváří jsem spěchal do Babylónu a vstoupil do paláce Merodach-baladana, abych si přivlastnil majetek a zboží uvnitř. Otevřel jsem jeho pokladnici. Zlato, stříbro, nádoby ze zlata a stříbro, drahé kameny, postele, domácí židle, nosítka, jeho královské standarty, jejichž intarzie byla ze zlata a stříbra, nespočet všemožného majetku a zboží – obrovský poklad, jeho ženu, jeho harém, jeho otrokyně, jeho úředníky, jeho velmože, jeho dvořany, mužské i ženské hudebníky, palácové otroky, kteří těšili jeho vznešenou mysl, všechny umělce, kolik jich tam bylo, jeho palácové sluhy jsem odvedl a uzurpoval jako kořist.“

Záznam o prvním tažení Sinacheribově z Ninive. ARAB II. s. 130 – 131, č. 259 – 260.

„Vrátil jsem se do Asýrie s 208 000 zajatci a obrovskou kořistí, 7 200 koní a mul, 11 073 oslů, **5 230 velbloudů**, 80 050 kusů dobytka, 800 100 ovcí — **nepočítaje** muže, osly, **velbloudy**, dobytek a ovce, **kteří vedly mé jednotky a rozdělili si je mezi sebou**. Nepřátelské občany, silné a hrdé, kteří se nepodřídili mému jhu, jsem stal mečem a nabodnul na kůly.“

Záznam o prvním tažení Sinacheribově z Ninive. ARAB II. s. 133, č. 267.

Sinacherib (705 – 681)

Výstavba paláce se stájemí a zbrojnicí

„Mocnými cedrovými trámy, produktem z Amanu, zářící hory, jsem je zastřešil. Dveřní křídla z vanského dřeva jsem potáhl pláštěm z lesklého bronzu a zasadil je do dveří. Z bílého vápence, který se nachází v zemi města Baladai, jsem vytesal a rozmístil mocné sloupy a nechal je u vstupu. Pro potřeby černohlavců a ustájení ořů, mezků, hříbat, jezdeckých velbloudů, válečných vozů, vozů, vozíků, toulců, luků a šípů, všemožného bitevního vybavení, spřežení koní a mezků, kteří vynikají enormní silou a jsou zapřaženi do jha, jsem obrovsky zvětšil dvůr . Tento palác, od jeho základů až po jeho krov, jsem vybudoval, dokončil. Památník, do kterého jsem vepsal své jméno, jsem zde vztyčil.“

Zbrojnice z Ninive. ARAB II. s. 180 – 181 , č. 426.

680 př. n. l.

Asarhaddon (681 – 669)

- Syn Sinacheriba
- Velký válečník – Úspěšně bojoval v Syropalestině a Babylónii, porazil Kimmerijce, podřídil si mnohé vládce arabských Kedaritů, Krátkodobě si podmanil Egypt
- Nechal znovu vystavět Babylón, který jeho otec vypálil

*„Adumu, pevnost Arábie, kterou Sinnacherib, král Asýrie, otec, který mě zplodil, obsadil a zničil, odnesl bohy arabského krále a přivezl je do Asýrie. Hazael, král Arabů, přišel do Ninive, mého královského města, se svými bohatými dary, políbil mé nohy a prosil mě, abych mu vrátil jeho bohy. Slitoval jsem se nad ním, opravil poškození způsobená těm bohům, vepsal jsem do nich moc Aššúra, mého pána, a znaky svého jména a dal jim je zpět. Tabuu, chráněnkou mého paláce, jsem nad nimi ustanovil jako královnu a s jejími bohy ji poslal zpět do její země. **Velbloudy jsem přidal ke staré dani, kterou stanovil můj otec, a uložil jsem jim ji. Poté, co byl Hazael smeten Osudem, dosadil jsem latu, jeho syna, na jeho trůn a 10 min zlata, 1 000 drahých kamenů, 50 velbloudů, 1 000 svazků bylin, přidal jsem k dani jeho otce a uložil jsem mu ji.**“*

Nápis z Ninive. ARAB II. s. 214, č. 536.

670 př. n. l.

Asarhaddon (681 – 669)

Asarhaddonovo tažení do Egypta

„Když rozkaz Aššúra, mého pána, přišel k mým uším [...] **Na velbloudy, které všichni králové Arábie přivedli** [...] **Naložil jsem na ně.** Přes 20 bérů země, 15 dní cesty, před [...] Postoupil jsem. Přes 4 béry země, skrz [...] kameny, pochodoval jsem. Přes 4 béry země, 2 dny cesty, dvouhlaví hadi [...] zemřeli, ale já je pošlapal a pochodoval dál. Přes 4 béry země, 2 dny cesty, zde byl zelený [...] který byl opatřen křídly. Přes 4 béry země, 2 dny cesty [...] horní [...] Přes 15 bérů země, 8 dní cesty, postoupil jsem [...] Marduk, velký pán, mi přišel na pomoc [...] udržoval má vojska naživu. Za 27 dní [...] **který je na hranici Egypta směrem k Maganu v Arábii, jsem strávil noc.**“

Fragmenty Asarhaddonových nápisů. ARAB II. s. 220, č. 558.

670 př. n. l.

Aššurbanipal (669 – 631)

- Syn Asarhaddona
- Poslední velký válečník – Úspěšně bojoval v Babylónii, Elamu, Egyptě a severní Arábii
- Pověst vzdělance – zakladatel proslulé knihovny v Ninive

„Uprchlíci, kteří prchli před mými pažemi, se ve svém zděšení uchýlili na horu Hukkuruna, strmou horu. Ve městech Manhaggi, Appar, Tenukuri, Zaiurun, Markana, Sadaten, Enzikarme, Tans, Irrana, — na každém místě, kde byly prameny nebo studny s vodou, jsem postavil stráž a připravil je (vzbuřence) o vodu, která by je udržela naživu. Učinil jsem pití nedostupným jejich ústům. Skrze žízeň a nedostatek hynuli. Ti, kteří zůstali, rozpárali své jezdecké velbloudy, a aby uhasili svou žízeň, pili krev a vodu z výkalů. Z těch, kteří uprchli a vystoupili na horu, aby tam našli útočiště, ani jeden neutekl, žádný hříšník mi neproklouzl rukama. Při útěku je mé ruce zadržely.“

Rassamův váleček z Ninive. ARAB II. s. 217 – 318, č. 827.

630 př. n. l.

Aššurbanipal (669 – 631)

„Lidi, muže i ženy, osly, velbloudy, dobytek a ovce v nesčetném množství jsem odvedl do Asýrie. Celá má země, kterou mi svěřil Aššúr, se zcela naplnila. Velbloudy, které jsem rozdělil jako ovce, jsem rozdál lidu Asýrie. Po celé mé zemi byli velbloudi prodáváni za 1 ½ šekele stříbra na trzích. Sutammu dostali velbloudy a otroky jako dar, prodavač šerbetu totéž za kalich svého nápoje, zahradník totéž za výhonky rostlin, které vypěstoval.“

Rassamův váleček z Ninive. ARAB II. s. 318 , č. 827.

630 př. n. l.

Aššurbanipal (669 – 631)

Potlačení vzpoury v Elamu

„Já jsem Aššurbanipal, král Asýrie z vůle Aššúra a Ištary, nikoli schválením vysokého sněmu paláce, jsem hoden královské rodiny Šamaš-šum-ukína [...] jeho vozu, jeho panskému vozu. Vojáci, kteří zahájili vzpouru a povstání, jejich příbuzní [...] se rozprchli přes země přede mnou. Zbytek vzbouřenců [...] jejich příbuzné jsem, jako podívanou pro lid, nechal sedět na velbloudech a přivedl je do Ninive za všeobecného posměchu.“

Nápis na soše z Ninive. ARAB II. s. 399 , č. 1076.

630 př. n. l.

